

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
SZÓBELI ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK 2024/2025. TANÉV
MAGYAR NYELV

1.TÉMAKÖR: KOMMUNIKÁCIÓ	A nyelv, mint kommunikáció	A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással.
	Nyelvi és vizuális kommunikáció	Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend).
	A tömegkommunikáció	A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái.
2. TÉMAKÖR: A MAGYAR NYELV TÖRTÉNETE	Nyelvtörténeti korszakok	A magyar nyelv történetének fő korszakai.
	Nyelvtörténeti korszakok	A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek (pl. A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom).
3.TÉMAKÖR: EMBER ÉS NYELVHASZNÁLAT	Jelek és jelrendszerek	A nyelv, mint jelrendszer.
	Nyelvváltozatok	Anyanyelvünk rétegződése I. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek
	Nyelv és társadalom	Nyelvünk helyzete a Kárpát-medencében

4. TÉMAKÖR: A NYELVI RENDSZER	Hangtan	A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése.
	Alaktan és szótan	A morfémaak, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szó szerkezetek alkotásában
		A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok, a viszonyzóok és a mondatzóok
	A mondat szintagmatikus szerkezete	A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző).
5. TÉMAKÖR: A SZÖVEG	A szöveg szóban és írásban	A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei.
	A szövegtípusok	A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél, kérvény), rövid, alkalmi beszéd.
6. TÉMAKÖR: A RETORIKA ALAPJAI	A nyilvános beszéd	A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.
		A szóközi beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzői
7. TÉMAKÖR: STÍLUS ÉS JELENTÉS	A szójelentés	Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés
	Stíluszeszközök	Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése szépirodalmi és egyéb szövegekben.

	Stílusréteg, stílusváltozat	A társalgási stílus ismérvei, minősége
8. TÉMAKÖR: DIGITÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ	A digitális kommunikáció ismérvei	A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv.